

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 15 marca 2018 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Dopuszczalność – Antydumping – Ważność rozporządzenia wydanego w wykonaniu wyroku Trybunału stwierdzającego nieważność wcześniejszych rozporządzeń – Obowiązek wykonania – Podstawa prawna – Rozporządzenie (WE) nr 1225/2009 – Artykuł 14 – Określenie kryteriów poboru ceł antydumpingowych przez państwa członkowskie – Nakaz zawieszenia zwrotu ceł antydumpingowych przez krajowe organy celne – Podjęcie postępowania prowadzącego do przyjęcia rozporządzeń, co do których stwierdzono nieważność – Artykuł 10 – Brak mocy wstecznej – Wspólnotowy kodeks celny – Artykuł 221 – Przedawnienie – Artykuł 236 – Zwrot nienależnych ceł

W sprawie C-256/16

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Finanzgericht Düsseldorf (sąd ds. skarbowych w Düsseldorfie, Niemcy) postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2016 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 9 maja 2016 r., w postępowaniu:

Deichmann SE

przeciwko

Hauptzollamt Duisburg,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: L. Bay Larsen, prezes izby, J. Malenovský (sprawozdawca), M. Safjan, D. Šváby i M. Vilaras, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Campos Sánchez-Bordona,

sekretarz: M. Aleksejev, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 11 maja 2017 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Deichmann SE przez D. Ehlego i C. Zimmermanna, Rechtsanwälte, S. De Knopa, advocaat, oraz A. Willemsa, avocat,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez L. Armati, K. Blanck-Putz, L. Grønfeldt, N. Kuplewatzky'ego oraz T. Maxiana Ruschego, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 20 lipca 2017 r.,

* Język postępowania: niemiecki.

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy ważności rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2016/223 z dnia 17 lutego 2016 r. ustanawiającego procedurę oceny niektórych wniosków o traktowanie na zasadach rynkowych i o indywidualne traktowanie składanych przez producentów eksportujących z Chin i Wietnamu i wykonującego wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawach połączonych C-659/13 i C-34/14 (Dz.U. 2016, L 41, s. 3, zwanego dalej „spornym rozporządzeniem”).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Deichmann SE a Hauptzollamt Duisburg (naczelnym urzędem celnym w Duisburgu, Niemcy; zwanym dalej „urzędem celnym”), dotyczącego wniosku o zwrot ceł antydumpingowych zapłaconych z tytułu przywozu do Unii Europejskiej obuwia ze skórzanymi cholewkami pochodzącego z Chin.

Ramy prawne

Rozporządzenie antydumpingowe

- 3 Okoliczności faktyczne będące przedmiotem sporu miały miejsce – a sporne rozporządzenie zostało przyjęte – w okresie, w którym przyjmowanie środków antydumpingowych w Unii było uregulowane kolejno rozporządzeniem Rady (WE) nr 384/96 z dnia 22 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony przed dumpingowym przywozem z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej (Dz.U. 1996, L 56, s. 1; sprostowania: Dz.U. 1999, L 94, s. 27 oraz Dz.U. 2000, L 263, s. 34), zmienionym rozporządzeniem Rady (WE) nr 2117/2005 z dnia 21 grudnia 2005 r. (Dz.U. 2005, L 340, s. 17) (zwanym dalej „rozporządzeniem nr 384/96”), a następnie rozporządzeniem Rady (WE) nr 1225/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej (Dz.U. 2009, L 343, s. 51; sprostowania: Dz.U. 2010, L 7, s. 22 oraz Dz.U. 2016, L 44, s. 20), zmienionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 37/2014 z dnia 15 stycznia 2014 r. (Dz.U. 2014, L 18, s. 1) (zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1225/2009”).
- 4 Artykuł 9 rozporządzenia nr 384/96, zatytułowany „Zakończenie bez ustanowienia środków, nałożenie ceł ostatecznych”, obejmował w szczególności ust. 4, zgodnie z którym:
„Jeżeli ostatecznie ustalone fakty wykazują istnienie dumpingu i spowodowanej nim szkody oraz interes Wspólnoty wymaga interwencji zgodnie z art. 21, Rada [...] nakłada ostateczne cło antydumpingowe [...]”.
- 5 Artykuł 9 rozporządzenia nr 1225/2009, również zatytułowany „Zakończenie bez wprowadzenia środków, nałożenie ceł ostatecznych”, przewidywał w ust. 4:
„Jeżeli ostatecznie ustalone fakty wykazują istnienie dumpingu i spowodowanej nim szkody oraz interes Unii wymaga interwencji zgodnie z art. 21, Komisja nakłada ostateczne cło antydumpingowe [...]”.
- 6 Artykuł 10 rozporządzenia nr 384/96 oraz art. 10 rozporządzenia nr 1225/2009, obydwie zatytułowane „Moc wsteczna”, zawierają obydwie ust. 1, mający następującą identyczną treść:
„[...] ostateczne cła antydumpingowe stosuje się wyłącznie do produktów wprowadzonych do wolnego obrotu po wejściu w życie decyzji podjętej na mocy [...] art. 9 ust. 4, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w niniejszym rozporządzeniu”.

- 7 Artykuł 14 rozporządzenia nr 1225/2009, zatytułowany „Przepisy ogólne”, w ust. 1 przewidywał:
„Tymczasowe lub ostateczne cła antydumpingowe nakłada się w drodze rozporządzenia, a pobiera je państwo członkowskie w formie i wysokości, a także zgodnie z innymi kryteriami ustanowionymi w rozporządzeniu nakładającym te cła [...]”.
- 8 Zgodnie z art. 23 rozporządzenia nr 1225/2009, zatytułowanym „Utrata mocy”:
„Rozporządzenie (WE) nr 384/96 traci moc.
Jednakże uchylene rozporządzenia (WE) nr 384/96 nie wpływa na ważność postępowań wszczętych na mocy tego rozporządzenia.
[...]”.
- 9 Zgodnie z jego art. 24, zatytułowanym „Wejście w życie”, rozporządzenie nr 1225/2009 weszło w życie 20 dni po jego publikacji w dniu 22 grudnia 2009 r. w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, czyli w dniu 11 stycznia 2010 r. Rozporządzenie to zostało następnie uchylone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej (Dz.U. 2016, L 176, s. 21), które weszło w życie 20 dni po jego publikacji w dniu 30 czerwca 2016 r. w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Przepisy celne

- 10 Okoliczności faktyczne będące przedmiotem sporu miały miejsce – a sporne rozporządzenie zostało przyjęte – w okresie, w którym przepisy obowiązujące w dziedzinie celnej były ustanowione w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającym Wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. 1992, L 302, s. 1), zmienionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. (Dz.U. 2013, L 269, s. 1) (zwanym dalej „kodeksem celnym”). Kodeks ten został następnie uchylony.
- 11 Tytuł VII tego kodeksu, zatytułowany „Dług celny”, obejmował art. 189–242.
- 12 Rozdział 3 tego tytułu, zatytułowany „Pokrycie kwoty długu celnego”, zawierał w szczególności art. 217 i 221 wskazanego kodeksu.
- 13 Artykuł 217 kodeksu celnego przewidywał w ust. 1:
„Każda kwota należności celnych przywozowych lub należności celnych wywozowych wynikających z długu celnego, zwana dalej »kwotą należności«, obliczana jest przez organy celne, z chwilą gdy znajdują się one w posiadaniu niezbędnych informacji, oraz zostaje wpisana do rejestru lub zaewidencjonowana w inny równoważny sposób (zaksięgowanie)”.
- 14 Artykuł 221 tego kodeksu w ust. 1 i 3 stanowił:
„1. Niezwłocznie po dokonaniu zaksięgowania dłużnik zostaje powiadomiony o kwocie należności zgodnie z odpowiednią procedurą.
[...]”

3. Powiadomienie dłużnika [o kwocie należności] nie może nastąpić po upływie trzech lat, licząc od dnia powstania długu celnego. Bieg tego terminu zostaje zawieszony z chwilą złożenia odwołania w rozumieniu art. 243 na czas trwania procedury odwoławczej”.

- 15 W rozdziale 5 tytułu VII tegoż kodeksu, zatytułowanym „Zwrot i umorzenie należności”, znajdował się art. 236, którego ust. 1 stanowił:

„Należności celne przywózowe lub wywózowe podlegają zwrotowi, gdy okaże się, że w chwili uiszczenia kwota tych należności nie była prawnie należna [...].

[...]”.

Okoliczności powstania sporu i pytanie prejudycjalne

Okoliczności poprzedzające przyjęcie spornego rozporządzenia

- 16 W dniu 5 października 2006 r. Rada przyjęła rozporządzenie (WE) nr 1472/2006 nakładające ostateczne cła antydumpingowe oraz stanowiące o ostatecznym pobraniu cła tymczasowego nałożonego na przywóz niektórych rodzajów obuwia ze skórzanymi cholewkami pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej i Wietnamu (Dz.U. 2006, L 275, s. 1, zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie ceł ostatecznych”).
- 17 Artykuł 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych ustanawiał to ostateczne cło antydumpingowe i wymieniał określone rodzaje obuwia ze skórzanymi cholewkami, które były nim objęte. Artykuł 1 ust. 3 tego rozporządzenia określał stawkę tego cła na 16,5% w odniesieniu do obuwia ze skórzanymi cholewkami produkowanego przez spółki z siedzibą w Chinach, z wyjątkiem spółki Golden Stepu, na 9,7% w odniesieniu do takiego obuwia produkowanego przez tę ostatnią spółkę, oraz na 10% w odniesieniu do odnośnego obuwia produkowanego przez spółki z siedzibą w Wietnamie.
- 18 Ponadto art. 1 ust. 4 rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych stanowił, że „jeżeli nie ustalono inaczej, stosuje się obowiązujące przepisy dotyczące należności celnych”.
- 19 Wreszcie art. 3 tego rozporządzenia przewidywał, że wejdzie ono w życie następnego dnia po jego opublikowaniu go w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, co nastąpiło w dniu 6 października 2006 r., i że rozporządzenie to będzie obowiązywało przez okres dwóch lat, to znaczy od 7 października 2006 r. do 6 października 2008 r.
- 20 W dniu 22 grudnia 2009 r. Rada przyjęła rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1294/2009 nakładające ostateczne cło antydumpingowe na przywóz niektórych rodzajów obuwia ze skórzanymi cholewkami pochodzącego z Wietnamu i pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej, rozszerzone na przywóz niektórych rodzajów obuwia ze skórzanymi cholewkami wysłanego ze Specjalnego Regionu Administracyjnego Makau, zgłoszonego lub niezgłoszonego jako pochodzące ze Specjalnego Regionu Administracyjnego Makau, w następstwie przeglądu wygaśnięcia zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 384/96 (Dz.U. 2009, L 352, s. 1, zwane dalej „rozporządzeniem rozszerzającym”).
- 21 Artykuł 1 ust. 1 rozporządzenia rozszerzającego ustanawiał to cło i wymieniał poszczególne kategorie obuwia ze skórzanymi cholewkami, na które zostało ono nałożone. Artykuł 1 ust. 3 i 4 tego rozporządzenia określał stawkę tego cła na 16,5% w odniesieniu do obuwia ze skórzanymi cholewkami produkowanego przez spółki z siedzibą w Chinach lub wysłanego z Makau, na 9,7% dla takiego obuwia produkowanego przez Golden Step oraz na 10% dla odnośnego obuwia produkowanego przez spółki z siedzibą w Wietnamie.

- 22 Ponadto art. 1 ust. 5 rozporządzenia rozszerzającego przewidywał, że „o ile nie określono inaczej, zastosowanie mają obowiązujące przepisy dotyczące należności celnych”.
- 23 Wreszcie w art. 2 tego rozporządzenia przewidziano, że wchodzi ono w życie następnego dnia po opublikowaniu go w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, co nastąpiło w dniu 30 grudnia 2009 r., i że rozporządzenie to obowiązuje przez okres 15 miesięcy, to znaczy od 31 grudnia 2009 r. do 30 marca 2011 r.
- 24 Wyrokiem z dnia 4 lutego 2016 r., *C & J Clark International i Puma* (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74) Trybunał stwierdził nieważność rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego w zakresie, w jakim naruszały one art. 2 ust. 7 lit. b) oraz art. 9 ust. 5 rozporządzenia nr 384/96.

Sporne rozporządzenie

- 25 Jak wynika z tytułu spornego rozporządzenia i jego motywu 13, rozporządzenie to przyjmuje środki w celu wykonania wyroku z dnia 4 lutego 2016 r., *C & J Clark International i Puma* (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74).
- 26 W związku z tym w motywach 13–16, 21 i 24 spornego rozporządzenia Komisja stwierdziła w istocie, że zamierzała podjąć działania niezbędne do usunięcia niezgodności z prawem stwierdzonych przez Trybunał, podejmując postępowania prowadzące do przyjęcia rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego na etapie pojawienia się niezgodności z prawem w celu przyjęcia nowych rozporządzeń nakładających ponownie cła antydumpingowe, w odpowiednich stawkach. Komisja stwierdziła również, że te cła antydumpingowe będą obowiązywać od dnia wejścia w życie rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego.
- 27 Ponadto w motywach 18 i 22 spornego rozporządzenia Komisja uznała, że należy „zobowiązać krajowe organy celne, które podejmują decyzje w sprawie wniosków o zwrot ceł antydumpingowych na podstawie art. 236 [kodeksu celnego] [...], do [...] wstrzymania się z przystąpieniem do zwrotu należności do momentu wydania przez nią oceny wniosku [o traktowanie na zasadach rynkowych] [i indywidualne traktowanie] oraz, w stosownych przypadkach, ponownego nałożenia ceł antydumpingowych w odpowiedniej wysokości”. Komisja stwierdziła również, że „podstawą prawną takiego zobowiązania jest art. 14 [ust. 1 zdanie pierwsze] rozporządzenia [nr 1225/2009], zgodnie z którym rozporządzenie nakładające cła określa szczegółowe warunki dotyczące ich pobierania przez państwa członkowskie”.
- 28 W oparciu o to art. 1 spornego rozporządzenia przewiduje:
- „1. Krajowe organy celne, które otrzymały wniosek, na podstawie art. 236 [kodeksu celnego], o zwrot cła antydumpingowego nałożonego na mocy rozporządzenia [w sprawie ceł ostatecznych] lub rozporządzenia [rozszerzającego] i pobranego przez krajowe organy celne, który odwołuje się do faktu, że nieobjęty próbą producent eksportujący ubiegał się o [traktowanie na zasadach rynkowych] lub o [indywidualne traktowanie], przesyłają taki wniosek Komisji wraz z dokumentami potwierdzającymi.
2. W terminie ośmiu miesięcy od daty otrzymania wniosku i wszelkich dokumentów uzupełniających Komisja sprawdza, czy producent eksportujący rzeczywiście złożył wniosek o przyznanie [traktowania na zasadach rynkowych] i [indywidualnego traktowania]. Jeżeli tak, Komisja ocenia wniosek i ponownie nakłada odpowiednie cło w drodze rozporządzenia wykonawczego Komisji, po ujawnieniu ustaleń [...].

3. Krajowe organy celne wstrzymują się z podjęciem decyzji w sprawie wniosku o zwrot lub umorzenie ceł antydumpingowych do momentu publikacji odpowiedniego rozporządzenia nakładającego ponownie cła”.

Spór w postępowaniu głównym i pytanie prejudycjalne

- 29 Decyzją z dnia 10 maja 2010 r., doręczoną następnie skarżącej w postępowaniu głównym, urząd celny określił na 11 181,92 EUR kwotę ceł antydumpingowych, którą skarżąca ta miała ona uiścić na mocy rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego z tytułu dopuszczenia do swobodnego obrotu w Unii określonego obuwia ze skórzanymi cholewkami pochodzącego z Chin i Wietnamu. Obuwie to zostało wyprodukowane przez spółkę chińską i spółkę wietnamską, które w ramach postępowań prowadzących do przyjęcia rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego złożyły wniosek o traktowanie na zasadach rynkowych lub, ewentualnie, traktowanie indywidualne. Jednakże Komisja nie zajęła stanowiska w przedmiocie tych wniosków, gdyż spółki te nie zostały objęte próbą producentów eksportujących stworzoną do celów postępowania, prowadzącego do przyjęcia tychże rozporządzeń.
- 30 W dniu 12 czerwca 2012 r. skarżąca w postępowaniu głównym wystąpiła do urzędu celnego o zwrot, na podstawie art. 236 kodeksu celnego, ceł antydumpingowych pobranych przez ten urząd na mocy rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego, podnosząc, że należy uznać, iż cła te nie były prawnie należne w chwili ich zapłaty z uwagi na nieważność tych rozporządzeń. Wniosek ten został oddalony decyzją z dnia 15 listopada 2013 r. Skarżąca w postępowaniu głównym wniosła zażalenie na tę decyzję, które również zostało oddalone przez ten sam urząd celny, a następnie odwołanie do sądu odsyłającego.
- 31 W tym przedmiocie Finanzgericht Düsseldorf (sąd ds. skarbowych w Düsseldorfie, Niemcy) zauważa w pierwszej kolejności, że skarżąca w postępowaniu głównym, ze względu na sytuację, w jakiej się znajduje, w uzasadniony sposób może się powołać na częściową nieważność rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego, którą stwierdził Trybunał w wyroku z dnia 4 lutego 2016 r., C & J Clark International i Puma (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74), i w związku z tym należałoby uwzględnić jej odwołanie, nakazując urzędowi celnemu dokonanie na jej rzecz zwrotu ceł antydumpingowych, które zapłaciła, na mocy art. 236 kodeksu celnego.
- 32 W drugiej kolejności sąd odsyłający zauważa, że sporne rozporządzenie, które zostało przyjęte po wniesieniu tego odwołania, sprzeciwia się obecnie nakazaniu takiego zwrotu z uwagi na jego bezpośrednią stosowalność. Sąd ten dodaje jednak, że z wielu względów ma wątpliwości co do ważności tego rozporządzenia.
- 33 Po pierwsze, sąd ten zastanawia się, czy sporne rozporządzenie nie powinno być oparte raczej na rozporządzeniu nr 384/96, a nie na rozporządzeniu nr 1225/2009, a w rezultacie czy kompetencja w zakresie nałożenia ceł antydumpingowych powinna być przyznana nie Komisji, ale Radzie, której uprawnienie to zostało powierzono w art. 9 ust. 4 rozporządzenia nr 384/96.
- 34 Po drugie, zakładając, że Komisja prawidłowo w spornym rozporządzeniu zastosowała rozporządzenie nr 1225/2009, sąd odsyłający dąży do ustalenia, czy Komisja była uprawniona do przyjęcia nakazów, o których mowa w art. 1 spornego rozporządzenia, mając na uwadze z jednej strony treść art. 14 ust. 1 zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1225/2009, a z drugiej strony art. 236 ust. 1 kodeksu celnego.
- 35 Po trzecie, sąd ten zastanawia się, czy sporne rozporządzenie mogło zgodnie z prawem podjąć postępowanie prowadzące do przyjęcia rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego w celu ponownego nałożenia ceł antydumpingowych ustanowionych w tych dwóch

rozporządzeniach z uwagi na, po pierwsze, zasady dotyczące niedziałania prawa wstecz przewidziane w art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 384/96, a następnie w art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1225/2009, a po wtóre, zasadę przedawnienia wyrażoną w art. 221 ust. 3 kodeksu celnego.

- 36 Po czwarte, sąd odsyłający zastanawia się w istocie, czy nakazy przewidziane w spornym rozporządzeniu mogą być uznane za nadużycie, w zakresie, w jakim zobowiązują one krajowe organy celne do przekazania Komisji wniosków o zwrot, które organy te otrzymały na mocy art. 236 kodeksu celnego.
- 37 W tych okolicznościach Finanzgericht Düsseldorf (sąd ds. skarbowych w Düsseldorfie) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy [sporne] rozporządzenie jest ważne?”.

W przedmiocie dopuszczalności

- 38 Komisja podnosi, że wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym należy odrzucić jako niedopuszczalny z uwagi na to, że skarżąca w postępowaniu głównym miała wprawdzie legitymację procesową do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności spornego rozporządzenia do sądu Unii, ale nie zrobiła tego w terminie przewidzianym w art. 263 akapit szósty TFUE, co oznacza, że nie może ona obejść tego terminu, podnosząc obecnie zarzut nieważności tego rozporządzenia przed sądem odsyłającym.
- 39 W tym zakresie, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, w sytuacji gdy osoba, która miała bez wątpienia legitymację procesową do wystąpienia do sądu Unii o stwierdzenie nieważności aktu, nie uczyniła tego w terminie przewidzianym w art. 263 akapit szósty TFUE, należy uznać, że osoba ta nie ma prawa powołać się na nieważność tego aktu w ramach skargi wniesionej do sądu krajowego na środek krajowy przyjęty na podstawie tegoż aktu (wyroki: z dnia 9 marca 1994 r., TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, pkt 23; a także z dnia 4 lutego 2016 r., C & J Clark International i Puma, C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74, pkt 56).
- 40 W rezultacie jeżeli w sytuacji takiej jak przywołana w poprzednim punkcie niniejszego wyroku odnośny sąd krajowy zwraca się do Trybunału z wnioskiem w wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w celu dokonania oceny ważności takiego aktu, wniosek ten powinien zostać odrzucony jako niedopuszczalny.
- 41 Jednakże w niniejszym przypadku nie jest konieczne ustalenie, czy skarżąca w postępowaniu głównym miała bez wątpienia legitymację procesową do wystąpienia do sądu Unii o stwierdzenie nieważności spornego rozporządzenia, gdyż nie znajduje się ona w sytuacji, o której mowa w orzecznictwie cytowanym w pkt 39 niniejszego wyroku. Rozporządzenie to zostało bowiem przyjęte po wniesieniu odwołania do sądu odsyłającego, w ramach którego, zdaniem tego sądu, rozporządzenie to zostało powołane względem skarżącej w postępowaniu głównym. Jej celem jest zatem podjęcie obrony, a nie obejście terminu, w którym mogła ona zaskarżyć rzone rozporządzenie do Sądu Unii Europejskiej.
- 42 Z powyższego wynika, że wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest dopuszczalny.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 43 Jakkolwiek treść przedłożonego pytania nie wskazuje powodów nieważności, nad którymi zastanawia się sąd odsyłający, należy uznać, zważywszy na treść postanowienia odsyłającego, że poprzez to pytanie sąd ten dąży w istocie do ustalenia, czy sporne rozporządzenie nie jest nieważne z szeregu względów wynikających z faktu, że zostało ono przyjęte na podstawie rozporządzenia nr 1225/2009, a nie

rozporządzenia nr 384/96, jego podstawą prawną jest art. 14 ust. 1 zdanie pierwsze pierwszego z tych rozporządzeń, a także względów dotyczących zachowania zasad niedziałania prawa wstecz i przedawnienia, oraz ewentualnego nadużycia w związku z nakazami, jakie przewiduje.

- 44 Należy kolejno zbadać te poszczególne podstawy nieważności.
- 45 W pierwszej kolejności sąd odsyłający zastanawia się nad kwestią, czy ze względu na treść art. 23 akapit drugi rozporządzenia nr 1225/2009 oraz daty wszczęcia postępowań prowadzących do przyjęcia rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego sporne rozporządzenie powinno zostać przyjęte nie na podstawie rozporządzenia nr 1225/2009, ale na podstawie rozporządzenia nr 384/96. Ponadto zauważa on, że gdyby tak było, sporne rozporządzenie byłoby również nieważne z uwagi na to, że błędnie powierza prawo do nałożenia ceł antydumpingowych nie Radzie, ale Komisji, podczas gdy art. 9 ust. 4 rozporządzenia nr 384/96 przyznaje to uprawnienie pierwszej z tych instytucji.
- 46 W tym względzie należy zauważyć, że relacje między rozporządzeniem nr 384/96 a rozporządzeniem nr 1225/2009 są uregulowane w art. 23 tego ostatniego rozporządzenia.
- 47 Artykuł ten jest zatytułowany „Utrata mocy”. Jego akapit pierwszy stanowi, że „rozporządzenie [nr 384/96] traci moc”. Jego akapit drugi stanowi z kolei, że uchylenie to nie wpływa na ważność postępowań wszczętych na mocy tego rozporządzenia.
- 48 Należy zauważyć, że między wersjami językowymi tego akapitu drugiego występuje rozbieżność. O ile bowiem, niektóre z nich, w szczególności wersja niemiecka, stwierdzają, że rozporządzenie nr 384/96 jest nadal stosowane do postępowań wszczętych na mocy tego rozporządzenia, o tyle pozostałe wersje językowe ograniczają się do stwierdzenia, że uchylenie tego rozporządzenia nie wpływa na ważność tych postępowań.
- 49 Tymczasem zgodnie z utrwalonym orzecnictwem konieczność jednolitej wykładni prawa Unii wyklucza, aby w razie wątpliwości tekst przepisu tego prawa był rozważany w odizolowaniu, lecz nakazuje, przeciwnie, ustalenie jego wykładni w zależności od rzeczywistej woli autora tego aktu i przyświecającego mu celu, a zwłaszcza w świetle wszystkich innych oficjalnych wersji językowych (wyroki: z dnia 4 lutego 2016 r., C & J Clark International i Puma, C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74, pkt 122; a także z dnia 25 stycznia 2017 r., Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, pkt 47).
- 50 W niniejszym przypadku z motywu 1 rozporządzenia nr 1225/2009 wynika, że ma ono zasadniczo na celu ujednolicenie rozporządzenia nr 384/96, bez zmiany jego istoty.
- 51 Ponadto z tytułu i treści art. 23 rozporządzenia nr 1225/2009 wynika, że przyjmując ten artykuł, prawodawca Unii zamierzał uchylić rozporządzenie nr 384/96, gwarantując jednocześnie wyraźnie, że postępowania wszczęte na mocy tego rozporządzenia pozostają ważne, tak aby umożliwić właściwym instytucjom dalsze prowadzenie tych postępowań. Natomiast prawodawca Unii nie przewidział – w większości wersji językowych rozporządzenia nr 1225/2009 – by przepisy rozporządzenia nr 384/96 nadal znajdowały zastosowanie do tychże postępowań.
- 52 Wreszcie, jak wynika z orzecnictwa, akty Unii powinny co do zasady być przyjmowane na podstawie przepisów proceduralnych obowiązujących w dniu przyjęcia tych aktów (zob. podobnie wyrok z dnia 14 czerwca 2016 r., Komisja/McBride i in., C-361/14 P, EU:C:2016:434, pkt 40). Wynika stąd, że z uwagi właśnie na uchylenie rozporządzenia nr 384/96, i w świetle celu rozporządzenia nr 1225/2009, postępowania wszczęte na podstawie pierwszego z tych rozporządzeń, od chwili jego uchylenia, mogły być prowadzone wyłącznie na podstawie drugiego z nich.

- 53 W niniejszym przypadku sporne rozporządzenie zostało przyjęte w dniu 17 lutego 2016 r., to znaczy po uchyleniu rozporządzenia nr 384/96 rozporządzeniem nr 1225/2009, co nastąpiło w dniu 11 stycznia 2010 r.
- 54 Komisja słusznie zatem przyjęła za podstawę spornego rozporządzenia rozporządzenie nr 1225/2009.
- 55 Należy ponadto zauważyć, że sporne rozporządzenie prawidłowo przyznaje uprawnienie do nałożenia ceł antydumpingowych Komisji, a nie Radzie, gdyż uprawnienie to zostało powierzone tej pierwszej instytucji na mocy art. 9 ust. 4 rozporządzenia nr 1225/2009, zmienionego rozporządzeniem nr 37/2014.
- 56 W drugiej kolejności sąd odsyłający zastanawia się, czy art. 14 ust. 1 zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1225/2009 stanowi podstawę prawną umożliwiającą przyjęcie nakazów przewidzianych w art. 1 spornego rozporządzenia. Sąd ten zauważa w tym przedmiocie, że nie można wywnioskować z tego art. 14 ust. 1 zdanie pierwsze, że upoważnia on Komisję, po pierwsze, do podjęcia działań przygotowawczych w celu ponownego nałożenia ceł antydumpingowych, a po drugie, do przyjęcia nakazów, które mogą być sprzeczne z art. 236 ust. 1 kodeksu celnego w zakresie, w jakim uniemożliwiają one krajowym organom celnym dokonanie zwrotu ceł antydumpingowych pobranych na mocy rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego.
- 57 Co się tyczy pierwszego aspektu wątpliwości sądu odsyłającego należy zauważyć, że zgodnie z art. 14 ust. 1 zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1225/2009 cła antydumpingowe nakładają się w drodze rozporządzenia i pobierane są one przez państwo członkowskie w formie i wysokości oraz zgodnie z innymi kryteriami ustanowionymi w rozporządzeniu.
- 58 Z brzmienia tego przepisu wynika, że prawodawca Unii nie zamierzał określać w sposób wyczerpujący kryteriów dotyczących pobierania ceł antydumpingowych, które mogą zostać określone przez Komisję.
- 59 Tymczasem nakazy przewidziane w art. 1 spornego rozporządzenia mają na celu zachowanie poboru ceł antydumpingowych nałożonych na mocy rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego, zobowiązując krajowe organy celne do wstrzymania się z podjęciem decyzji do czasu, gdy Komisja określi stawki, w której cło to powinno być zostać nałożone w wykonaniu wyroku z dnia 4 lutego 2016 r., *C & J Clark International i Puma* (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74), przed rozstrzygnięciem wniosków o zwrot złożonych przez podmioty, które uiściły rzeczony cła.
- 60 W rezultacie, ponieważ rzeczony nakazy dotyczą pobrania odnośnych ceł antydumpingowych przez państwa członkowskie, art. 14 ust. 1 zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1225/2009 upoważniał Komisję do ich przyjęcia.
- 61 Co się tyczy drugiego aspektu przywołanego w pkt 56 niniejszego wyroku, należy przypomnieć, że sporne rozporządzenie ma na celu przyjęcie środków koniecznych do wykonania wyroku z dnia 4 lutego 2016 r., *C & J Clark International i Puma* (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74), w którym Trybunał stwierdził nieważność rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego, jak stwierdzono w pkt 24 niniejszego wyroku.
- 62 Prawdą jest, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem jeżeli Trybunał stwierdzi nieważność rozporządzenia nakładającego cła antydumpingowego, takiego jak rozporządzenie w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenie rozszerzające, cła te są uważane za prawnie nienależne w rozumieniu art. 236 kodeksu celnego i podlegające co do zasady zwrotowi przez krajowe organy celne na określonych w tym celu warunkach (zob. podobnie wyroki: z dnia 27 września 2007 r., *Ikea Wholesale*, C-351/04, EU:C:2007:547, pkt 66–69; z dnia 18 stycznia 2017 r., *Wortmann*, C-365/15, EU:C:2017:19, pkt 34).

- 63 Jednakże szczegółowy zakres tego wyroku Trybunału stwierdzającego nieważność, i w rezultacie obowiązków, które z niego wynikają, powinien być określony w każdym konkretnym przypadku z uwzględnieniem nie tylko sentencji tego wyroku, ale również uzasadnienia, będącego niezbędną podstawą danego rozstrzygnięcia (zob. podobnie wyrok z dnia 28 stycznia 2016 r., *CM Eurologistik i GLS*, C-283/14 i C-284/14, EU:C:2016:57, pkt 49 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 64 W tej sytuacji konieczne jest określenie w niniejszym przypadku szczegółowego zakresu stwierdzenia nieważności zawartego w sentencji wyroku z dnia 4 lutego 2016 r., *C & J Clark International i Puma* (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74) w świetle uzasadnienia tego wyroku, będącego niezbędną podstawą zawartego w nim rozstrzygnięcia.
- 65 Jak wynika przede wszystkim z pkt 79, 112, 135 i 177 rzeczonego wyroku, stwierdzenie nieważności rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i spornego rozporządzenia rozszerzającego orzeczone przez Trybunał jest konsekwencją dwóch odrębnych, lecz powiązanych ze sobą naruszeń prawa. Po pierwsze, Rada i Komisja przyjęły te rozporządzenia bez uprzedniego zbadania wniosków o traktowanie na zasadach rynkowych złożonych przez określonych producentów eksportujących, objętych postępowaniem prowadzącym do przyjęcia tych rozporządzeń, z naruszeniem art. 2 ust. 7 lit. b) rozporządzenia nr 384/96. Po drugie, Rada i Komisja nie zbadały, z naruszeniem art. 9 ust. 5 rozporządzenia nr 384/96, wniosków o przyznanie indywidualnego traktowania złożonych przez tychże producentów eksportujących.
- 66 Z pkt 39, 108, 120 i 131 wskazanego wyroku wynika następnie, że ogół tych wniosków miał na celu umożliwienie producentom eksportującym, którzy je złożyli, skorzystania z indywidualnego traktowania w ramach określonych działań przygotowawczych do nałożenia ceł antydumpingowych, które mogło prowadzić Radę i Komisję do przyjęcia względem tych producentów eksportujących niższych stawek ceł antydumpingowych niż stawki przewidziane w rozporządzeniu w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzeniu rozszerzającym.
- 67 Wreszcie z pkt 174 i 177 wyroku z dnia 4 lutego 2016 r., *C & J Clark International i Puma* (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74) wynika, że badanie przeprowadzone przez Trybunał w tym wyroku nie wykazało żadnego innego elementu, który mógłby wpłynąć na ważność rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego.
- 68 Z tych względów należy uznać, że w celu spełnienia obowiązku wykonania wyroku z dnia 4 lutego 2016 r., *C & J Clark International i Puma* (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74) Komisja mogła w uzasadniony sposób przyjąć, że powinna zbadać wnioski przedstawione przez odnośnych producentów eksportujących, w celu ustalenia, czy obowiązujące względem nich na mocy rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego cła antydumpingowe powinny zostać nałożone w niższej stawce niż stawka przewidziana w tych dwóch rozporządzeniach.
- 69 To wyłącznie co najwyżej część ceł antydumpingowych pobranych na mocy tychże rozporządzeń, opowiadająca ewentualnej różnicy między stawkami ceł antydumpingowych określonymi w tych rozporządzeniach a stawkami, które powinny być zostać określone, gdyby naruszenia prawa stwierdzone przez Trybunał w wyroku z dnia 4 lutego 2016 r., *C & J Clark International i Puma* (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74) nie zostały popełnione, została niesłusznie nałożona i powinna z tego tytułu zostać zwrócona zainteresowanym pomiotom. W tym kontekście art. 236 kodeksu celnego nie może być interpretowany w ten sposób, że zakazuje Komisji nakazania, aby rozstrzygnięcie wniosków o zwrot rzeczonych ceł antydumpingowych nastąpiło po zakończeniu postępowania, którego celem jest właśnie umożliwienie jej obliczenia tej różnicy.
- 70 W tej sytuacji, z uwzględnieniem orzecznictwa przytoczonego w pkt 62 i 63 niniejszego wyroku, natychmiastowy i całkowity zwrot odnośnych ceł antydumpingowych nie był konieczny.

- 71 W rezultacie ponieważ nakazy, o których mowa w art. 1 spornego rozporządzenia nie były sprzeczne z art. 236 ust. 1 kodeksu celnego, Komisja była w pełni uprawniona do ich przyjęcia na podstawie art. 14 ust. 1 zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1225/2009.
- 72 W trzeciej kolejności sąd odsyłający zastanawia się, czy w ramach spornego rozporządzenia możliwe było podjęcie postępowania prowadzącego do przyjęcia rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego w celu ponownego nałożenia ceł antydumpingowych, które zostały ustanowione na mocy tych rozporządzeń w okresie ich początkowego stosowania. Sąd ten zastanawia się w istocie, czy z uwagi na fakt, że cła antydumpingowe wygasły w dniu przyjęcia spornego rozporządzenia, takie podjęcie postępowania nie jest sprzeczne, po pierwsze, z zasadami niedziałania prawa wstecz przewidzianymi w art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 384/96, a następnie w art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1225/2009, a po wtóre, z zasadą dotycząca przedawnienia ustanowioną w art. 221 ust. 3 kodeksu celnego.
- 73 W tym zakresie, co się tyczy przede wszystkim możliwości podjęcia postępowania prowadzącego do przyjęcia rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego w celu ponownego nałożenia ceł antydumpingowych, które zostały ustanowione na mocy tych rozporządzeń w okresie ich początkowego stosowania, należy zauważyć, że w sytuacji gdy Trybunał w wyroku stwierdza nieważność rozporządzenia nakładającego cła antydumpingowe, instytucja, która ma podjąć środki zapewniające wykonanie tego wyroku, może podjąć postępowanie prowadzące do przyjęcia tego rozporządzenia, nawet jeżeli możliwość ta nie jest wyraźnie przewidziana w obowiązujących uregulowaniach (zob. podobnie wyrok z dnia 28 stycznia 2016 r., CM Eurologistik i GLS, C-283/14 i C-284/14, EU:C:2016:57, pkt 51, 52).
- 74 Ponadto z utrwalonego orzecznictwa wynika, że o ile stwierdzona nieprawidłowość nie spowodowała nieważności całego postępowania, odnośna instytucja może, aby wydać akt mający na celu zastąpienie wcześniejszego unieważnionego aktu, wznowić postępowanie na etapie, na którym doszło do tej nieprawidłowości (wyrok z dnia 28 stycznia 2016 r., CM Eurologistik i GLS, C-283/14 i C-284/14, EU:C:2016:57, pkt 51).
- 75 Wynika stad, że sporne rozporządzenie mogło podjąć postępowanie prowadzące do przyjęcia rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego.
- 76 Co się tyczy następnie kwestii, czy takie podjęcie postępowania jest dopuszczalne w przypadku, w którym odnośne prawa antydumpingowe wygasły w świetle zasad dotyczących niedziałania prawa wstecz, z orzecznictwa Trybunału wynika, że w sytuacji gdy instytucja Unii korzysta ze wskazanej w pkt 73 i 74 niniejszego wyroku możliwości podjęcia postępowania, musi ona, zgodnie z zasadami dotyczącymi stosowania aktu prawnego w czasie, respektować zasady prawa materialnego obowiązujące w dniu wystąpienia okoliczności faktycznych, których dotyczy rozporządzenie, względem którego stwierdzona została nieważność (zob. podobnie wyrok z dnia 14 czerwca 2016 r., Komisja/McBride i in., C-361/14 P, EU:C:2016:434, pkt 40).
- 77 Zgodnie zatem z art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 384/96 podjęcie postępowania, które nastąpiło w niniejszym przypadku w ramach spornego rozporządzenia, nie może prowadzić do tego, aby rozporządzenie, które zostanie przyjęte po jego zakończeniu, zastępujące rozporządzenie w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenie rozszerzające, nałożyło ponownie cła antydumpingowe obciążające produkty dopuszczone do swobodnego obrotu przed dniem, w którym rozporządzenia te weszły w życie.
- 78 Natomiast treść art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 384/96 nie wyklucza takiego podjęcia postępowania, w przypadku gdy odnośne cła antydumpingowe wygasły po tym dniu, pod warunkiem że cła te zostały ponownie nałożone w okresie ich początkowego stosowania, a zatem w tym przypadku w odniesieniu do produktów dopuszczonych do swobodnego obrotu po dniu wejścia w życie rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego.

- 79 W rezultacie nie można uznać, że podjęcie postępowania, które nastąpiło w niniejszym przypadku, jest sprzeczne z zasadą niedziałania prawa wstecz przewidzianą w art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 384/96 z uwagi na to, że cła antidumpingowe nałożone na mocy rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego wygasły w dniu wejścia w życie spornego rozporządzenia.
- 80 Co się tyczy wreszcie zasady wyrażonej w art. 221 ust. 3 kodeksu celnego należy przypomnieć, że z pewnością nie tylko stoi ona na przeszkodzie powiadomieniu dłużnika o kwocie należności celnych po upływie trzech lat, licząc od dnia powstania obciążającego go długu celnego, ale również powoduje przedawnienie tego długu celnego po upływie tego terminu (zob. podobnie wyrok z dnia 23 lutego 2006 r., *Molenbergnatie*, C-201/04, EU:C:2006:136, pkt 39, 41).
- 81 Niemniej jak zauważył już Trybunał, zasada ta, zgodnie z samym brzmieniem art. 221 ust. 3 kodeksu celnego, znajduje zastosowanie wyłącznie do powiadomienia dłużnika o kwocie należności celnych, a jej wykonanie należy z tego tytułu wyłącznie do krajowych organów celnych, właściwych do dokonania takiego powiadomienia (zob. podobnie wyrok z dnia 13 marca 2003 r., *Niderlandy/Komisja*, C-156/00, EU:C:2003:149, pkt 63, 64).
- 82 Ponadto z art. 221 ust. 1 kodeksu celnego wynika, że owo powiadomienie dłużnika o kwocie należności celnych może nastąpić wyłącznie po zaksięgowaniu takiej kwoty, które zostało z kolei zdefiniowane w art. 217 ust. 1 kodeksu celnego jako czynność polegająca na obliczaniu tejże kwoty przez właściwe organy celne, z chwilą gdy znajdą się one w posiadaniu niezbędnych informacji (zob. podobnie wyroki: z dnia 23 lutego 2006 r., *Molenbergnatie*, C-201/04, EU:C:2006:136, pkt 46; a także z dnia 16 lipca 2009 r., *Snauwaert i in.*, C-124/08 i C-125/08, EU:C:2009:469, pkt 21 i 23).
- 83 W rezultacie zasada dotycząca przedawnienia zawarta w art. 221 ust. 3 kodeksu celnego nie może sprzeciwiać się przyjęciu przez Komisję rozporządzenia nakładającego lub nakładającego ponownie cła antidumpingowe ani tym bardziej wszczęciu czy podjęciu przez tę instytucję postępowania prowadzącego do takiego przyjęcia, gdyż każde z tych działań następuje z konieczności przed działaniami ze strony właściwych krajowych organów celnych polegającymi na obliczeniu kwoty należności celnych podlegających pobraniu na mocy odnośnego rozporządzenia, a następnie powiadomieniu o tej kwocie dłużnika.
- 84 W związku z tym w niniejszym przypadku to wyłącznie dopiero gdy Komisja zakończy postępowanie podjęte w ramach spornego rozporządzenia, nakładając ponownie w odpowiednich stawkach cła antidumpingowe nałożone na mocy rozporządzenia w sprawie ceł ostatecznych i rozporządzenia rozszerzającego, krajowe organy celne będą mogły ustalić odpowiednie należności celne i powiadomić o nich dłużników. To do tych organów należeć będzie, pod kontrolą właściwych sądów krajowych, zapewnienie w każdym poszczególnym przypadku, że art. 221 ust. 3 kodeksu celnego został zachowany, poprzez sprawdzenie, że takie powiadomienie może być nadal dokonane, z uwzględnieniem trzyletniego terminu przewidzianego w zdaniu pierwszym tego przepisu, oraz że nie doszło do ewentualnego zawieszenia tego terminu zgodnie z jego zdaniem drugim.
- 85 W rezultacie wskazane podjęcie postępowania nie jest sprzeczne z zasadą dotyczącą przedawnienia przewidzianą w art. 221 ust. 3 kodeksu celnego.
- 86 W czwartej i ostatniej kolejności sąd odsyłający zastanawia się, czy nakazy przewidziane w spornym rozporządzeniu nie stanowią ewentualnie nadużycia, podnosząc, że środki o mniejszym zakresie mogłyby wystarczyć do wykonania wyroku z dnia 4 lutego 2016 r., *C & J Clark International i Puma* (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74).
- 87 W tym zakresie z orzecznictwa wynika, że choć skutkiem prawnym stwierdzenia nieważności aktu Unii jest obowiązek przyjęcia przez instytucję, która przyjęła ten akt, środków koniecznych do usunięcia stwierdzonej niezgodności z prawem, gdyż obowiązek przewidziany w art. 266 TFUE w odniesieniu do wyroków orzekających o nieważności ma zastosowanie przez analogię, to instytucji tej przysługuje

jednak szeroki zakres uznania w wyborze tych środków, przy czym środki te muszą być zgodne z sentencją danego wyroku oraz z jego uzasadnieniem, będącym niezbędną podstawą danego rozstrzygnięcia (zob. podobnie wyrok z dnia 28 stycznia 2016 r., CM Eurologistik i GLS, C-283/14 i C-284/14, EU:C:2016:57, pkt 48, 76 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 88 Ze względu na ten szeroki zakres uznania wyłącznie oczywiście niewłaściwy charakter rzecznych środków w stosunku do założonego celu może wpłynąć na ich zgodność z prawem (zob. podobnie wyroki: z dnia 8 lutego 2000 r., Emesa Sugar, C-17/98, EU:C:2000:70, pkt 53; a także z dnia 6 września 2017 r., Słowacja i Węgry/Rada, C-643/15 i C-647/15, EU:C:2017:631, pkt 207).
- 89 W niniejszym przypadku należy, po pierwsze, zauważyć, że z powyższych uwag wynika, że analiza nakazów, o których mowa w art. 1 spornego rozporządzenia, nie wykazała, aby były one niezgodne z sentencją i uzasadnieniem wyroku z dnia 4 lutego 2016 r., C & J Clark International i Puma (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74).
- 90 Po wtóre, nie wydaje się, aby Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie, gdy zdecydowała się na przyjęcie tych środków. Zobowiązanie krajowych organów celnych do przekazania Komisji wniosków o zwrot, które zostały do nich złożone na mocy art. 236 kodeksu celnego, może zagwarantować, że instytucja ta będzie dysponować wszystkimi informacjami istotnymi w celu usunięcia niezgodności z prawem stwierdzonej przez Trybunał w wyroku z dnia 4 lutego 2016 r., C & J Clark International i Puma (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74), nie powodując przy tym dodatkowych obciążeń administracyjnych dla zainteresowanych podmiotów ani nie opóźniając w nieuzasadniony sposób rozpatrzenia odnośnych wniosków. Należy ponadto zauważyć, po pierwsze, że to rozpatrywanie wniosków jest ograniczone terminem przewidzianym w art. 1 ust. 2 spornego rozporządzenia, a po drugie, że ewentualne opóźnienie może być zrównoważone poprzez zapłatę odsetek (zob. podobnie wyrok z dnia 18 stycznia 2017 r., Wortmann, C-365/15, EU:C:2017:19, pkt 37).
- 91 Mając na uwadze powyższe rozważania, na przedłożone pytanie należy udzielić odpowiedzi, że jego analiza nie wykazała istnienia żadnej okoliczności, która mogłyby wpłynąć na ważność spornego rozporządzenia.

W przedmiocie kosztów

- 92 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

Analiza przedłożonego pytania nie wykazała istnienia żadnej okoliczności, która mogłyby wpłynąć na ważność rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2016/223 z dnia 17 lutego 2016 r. ustanawiającego procedurę oceny niektórych wniosków o traktowanie na zasadach rynkowych i o indywidualne traktowanie składanych przez producentów eksportujących z Chin i Wietnamu i wykonującego wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawach połączonych C-659/13 i C-34/14.

Podpisy